

Welkom bij het WinterWerk van de Raad van Kerken Zuidhorn. Wij bieden een breed scala aan activiteiten op het gebied van vorming en toerusting. De opzet is nadrukkelijk oecumenisch van aard. Opgave kan via het formulier in het midden van het blad of liever via de mail (u krijgt dan ook een bevestigingsbericht) winterwerkzuidhorn@gmail.nl

Graag voor 4 oktober 2021 opgeven!

Later kan vaak ook nog, maar bepaalde activiteiten hebben een maximaal aantal deelnemers. **Aanmelden is extra belangrijk in verband met eventuele corona-maatregelen. Lettend op de grootte van de ruimtes, ventilatie, onderlinge afstand en het maximaal aantal personen houden wij rekening met deze maatregelen.**

De **activiteiten** – behalve het toneelstuk en het kloosterweekend – zijn gratis, maar u moet wel zelf koffie of thee betalen. En een **vrijwillige bijdrage** komt altijd van pas.

Vervoer: bij slecht weer of wanneer u slecht ter been bent kunt u contact opnemen met de inleider of bovenstaand mailadres. Wij proberen dan vervoer te regelen.

Formulieren (zie middenpagina) kunt u inleveren in uw kerk en op Poortkampen 27 of in de brievenbus van Klein Hanckema, Kerkstraat 14

Raad van Kerken Zuidhorn

De Raad van Kerken Zuidhorn is opgericht in 1977. De Raad van Kerken is een samenwerkingsverband van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente in het Westerkwartier, de Gereformeerde Kerk PKN (Gastkerk) te Zuidhorn, de Hervormde Gemeente PKN (Dorpskerk) te Zuidhorn en Rooms-katholieke Jozefgemeenschap in Zuidhorn. De mogelijkheid tot deelname van andere plaatselijke kerken staat open. De Raad van Kerken wil vorm en inhoud geven aan de plaatselijke oecumene. Daarnaast dient de Raad als ontmoetingsplaats voor de kerkgenootschappen ter plaatse. Binnen de Raad wordt gesproken over gemeenschappelijke aandachtsvelden en onderwerpen van bezinning. De Raad neemt initiatieven en doet voorstellen met betrekking tot kerkelijke en maatschappelijke zaken.

Gegevens Raad van Kerken

Website: www.raadvankerkenzuidhorn.nl
Banknummer: NL71 INGB 0003 8776 75
Adres: Raad van Kerken te Zuidhorn,
Zuiderweg 13, 9801 TD Zuidhorn

Afgevaardigden in de Raad van Kerken

Paulien Costongs-De Kovel (secretaris)	Adm. Helfrichstraat 72 9801 GJ Zuidhorn	506051	Dorpskerk
Renée ter Veer-van Pelt (penningmeester)	Zuiderweg 13 9801 TD Zuidhorn	502447	Doops-gezinden
Jannie Werksma	Oosterweg 26 9804 PR Noordhorn	505106	Gastkerk
Ds. Hester Wouda	Himellof 2 9285 KG Buitenpost	0619704879	Dorpskerk
Gijs Heijbroek	Maurits Clantlaan 9 9801 HM Zuidhorn	697481	RK-kerk
Aram Kooistra-Pourdjafar	Polluxstraat 9 9801 VR Zuidhorn	0625406312	RK-kerk

Oecumenische diensten seizoen 2021-2022

17 oktober 2021 ds R.P. Yetsenga, namens de Doopsgezinde kerk

14 november 2021 Taizé-viering 19.30 uur

23 januari 2022 voorbereidingsgroep vespers

11,12,13 april 2022 vespers Goede week 19.30 uur

22 mei 2022 Ionaviering

19 juni 2022- RK-voorganger

Ionaviering voorbereiden

Lijkt het je leuk om kennis te maken met de spirituele traditie van Iona en samen een Ionaviering voor te bereiden? Als voorbereiding zullen we ons laten inspireren door een bezoek aan een Ionaviering in de buurt (bijvoorbeeld in Groningen of Leeuwarden, afhankelijk van het aanbod). Daarna gaan we aan de slag om zelf een Ionaviering voor te bereiden, die gehouden zal worden op zondagavond 22 mei 2022 om 20.00 uur.

Ionavieringen zijn geïnspireerd door de liturgie van de oecumenische gemeenschap op het gelijknamige Schotse eiland. Deze gemeenschap is uitgegroeid tot een wereldwijd netwerk dat zich inzet voor vrede, gerechtigheid en heelheid van de schepping. Er worden liederen uit de Ionatraditie gezongen, waarbij de gelezen teksten en gezongen melodieën zich kenmerken door eenvoud. Uiteraard is ook iedereen die niet meedoet aan de voorbereiding van harte welkom in deze laagdrempelige oecumenische viering.

Begeleiding: ds. Hester Wouda

Plaats Ionaviering: Doopsgezinde Vermaning, Langestraat 62, Noordhorn

Datum viering: zondagavond 22 mei

Data voorbereiding: in overleg

Gegevens van de deelnemende kerken

Dorpskerk (Hervormde Gemeente PKN) Zuidhorn

kerkgebouw	Dorpskerk , Kerkstraat 18, 9801 CN Zuidhorn (ingang ook aan Jellemaweg) tel: zie koster
website	www.dorpskerkzuidhorn.nl
ontmoetingsruimte	Klein Hanckema , Kerkstraat 14, 9801 CN Zuidhorn reservering via koster en website
koster	mw. S. (Sabrina) van den Berg, Jellemaweg 53, Zuidhorn, kosterdorpskerkzuidhorn@gmail.com tel 06-42554544
predikant	ds. H. (Hester) Wouda, tel 06-19704879, h.j.wouda@gmail.com .
scriba	mw. M. (Marjanne) Beiboer, Koekoeksbloem 1, 9801 LW Zuidhorn, 06-55851518, scribahervormdzuidhorn@gmail.com

Gastkerk (Gereformeerde Kerk PKN) Zuidhorn

kerkgebouw	Gastkerk , De Gast 58a, 9801 AG Zuidhorn
ontmoetingsruimte	De Gasthorn , naast de kerk, tel 502864
website	www.gastkerkpkn.nl
koster	fam. Matter, Meidoornstraat 1, Noordhorn tel 502864
predikant	vacant
scriba	mw. A. (Annet) Tempel, tel 06-15625531 scriba@gastkerkpkn.nl
corr. adres:	De Gast 58a, 9801 AG Zuidhorn

Rooms-Katholieke Jozefgemeenschap van de Hildegardparochie

kerkgebouw	St. Jozefkerk , De Gast 38, 9801 AE Zuidhorn, tel 06 26319428
website	www.hildegardparochie.nl
ontmoetingsruimte	R.K.-pastorie , naast de kerk
koster	mw. C. van Koppen, Bospad 2, tel 504112
pastoor	A.Jellema, pastor.jellema@hildegardparochie.nl
secretaris	dhr. M. Hibma, secre.jozef@hildegardparochie.nl

Verenigde Doopsgezinde Gemeente van het Westerkwartier

kerkgebouw **Doopsgezinde Vermaning**, Langestraat 62
9804 PL Noordhorn (geen postadres)
ontmoetingsruimte **De Schuilplaats**, achter de kerk
website www.dpgwesterkwartier.doopsgezind.nl
predikant vacant
secretaris mw. J.M.U. de Haas- de Boer, Troelstraweg 23,
9801 KR Zuidhorn, tel 0594-504235

WinterWerkcommissie 2021-2022

Dhr. Peter van Kruining
Dhr. Yke Luinenburg
Ds. Henk Pol
Mw. Renée ter Veer
Ds. Hester Wouda

Contact via winterwerkzuidhorn@gmail.com of 06 1888 5929

PROGRAMMA WINTERWERK 2021-2022

1 Stiltebijeenkomsten

Veel mensen zijn op zoek naar ontspanning, rust en stilte. Zij willen loskomen van de geluiden en beelden die dagelijks op hen afkomen. Of zij willen in alle rust een kaars aansteken.

Misschien bent u wel zo iemand, hebt u behoefte aan een halfuurtje 'niets'. U hoeft niet ver te zoeken, een keer in de week kunt u terecht in de Dorpskerk.

Ook het komende seizoen zijn er stiltebijeenkomsten. Elke vrijdagavond zijn we bij elkaar van 19.30 tot 20.00 uur.

We luisteren naar een korte tekst en zijn dan stil. Na een muzikaal intermezzo, halverwege de bijeenkomst, is er weer een moment van stilte. Die stilte kan u uitnodigen tot nadenken, tot dromen, tot bidden of mediteren, net wat bij u past. Tenslotte wordt een afsluitende tekst voorgelezen.

Op elke laatste vrijdag van de maand is er iemand die de muziek 'live' verzorgt. Zo luisterden we het afgelopen jaar naar fluit, orgel, klarinet en viool. De gekozen teksten zijn gedichten, korte gedachten of liedteksten van Huub Oosterhuis tot Toon Hermans, van Ida Gerhardt tot Nelson Mandela.

Voor iedereen die het prettig vindt om in stilte samen te zijn... elke vrijdagavond vanaf 3 september t/m 17 december en van 7 januari t/m 23 juni van 19.30 tot 20.00 uur in de Dorpskerk, aan de Jellemaweg in Zuidhorn. Wees welkom!

Luuc Bruyning, Marleen Diepeveen, Martine Oostland en Gertruud Prenger
Datum elke vrijdag

Tijd en plaats 19.30-20.00 uur, Dorpskerk, Kerkstraat 18

2 Van Alfa tot Omega

Een cursus Grieks van het Nieuwe Testament

Het Nieuwe Testament is in het Grieks geschreven. Alfa en omega vormen de eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet, de voorloper van het ons bekende alfabet.

Als wij Bijbelvertalingen met elkaar vergelijken, ontdekken we al snel dat ze onderling verschillen. Wat is nu de juiste vertaling? Dat kunnen we alleen te weten komen door de oorspronkelijke tekst te lezen. Dat is het doel van deze cursus. De eerste vier avonden besteden we aan het leren schrijven van het Griekse

alfabet, een inleiding op de grammatica en het lezen van korte teksten. De volgende lessen zijn gewijd aan het bestuderen van gedeelten uit het evangelie of de brieven.

Dit najaar is het onderwerp **“Tussen dubbele vierkante haken”**.

In de Griekse uitgave van het Nieuwe Testament staat het verhaal over de overspelige vrouw in Johannes 8 tussen dubbele vierkante haken. Wat wil dit zeggen?

De cursus is bedoeld voor kerkgangers en andere geïnteresseerden. Tijdens de *introductiebijeenkomst* worden nadere afspraken gemaakt.

Cursusleider Hans Jongejan

Data maandag 4, 11, 18 en 25 oktober, 1, 8, 15 en 22 november 2021

Tijd en plaats 19.30-21.30 uur in de Gasthorn, de Gast 58a

Benodigd - Een schrift voor het maken van aantekeningen

- Kleine Griekse grammatica, door Nuchelmans-Diercks. Vanaf de 19^e druk.

Dit boek is in de boekhandel te bestellen, maar ook tweedehands verkrijgbaar.

3 Meditatiegroep: Kennismaken met de geestelijke weg

Hoe kom ik dichterbij God of de Bron van het leven? Hoe leef ik gelukkiger en meer in balans? Vele mensen voor ons zijn in hun leven hiernaar op zoek gegaan. Woestijnmonniken en begeleiders uit de christelijke traditie beschrijven hoe mensen die weg zijn gegaan; wat hen hielp en wat valkuilen blijken te zijn. We maken kennis met de vijf stappen op de geestelijke weg die zij onderscheiden en voegen daar een eigentijdse zesde stap aan toe.

We werken met de brochure 'Afstemmen op de Eeuwige. Meditatie en bezinning op je geestelijke weg' van Corinne Groenendijk, waarin teksten en beelden uit de traditie ons de weg wijzen. Je merkt gaandeweg dat ze je meer open maken voor om de Eeuwige en zijn weg met jou op het spoor te komen. De bijeenkomsten starten met stilte en meditatie rond een tekst van ETTY HILLESUM naast een tekst uit de Bijbel. Op deze wijze ontdekken we telkens meer stappen op de geestelijke weg. Naast vormen van meditatie gebruiken we ook creatieve werkvormen. Tenslotte kunnen ervaringen gedeeld worden. Wat we vragen is het 'commitment' om de genoemde bijeenkomsten bij te wonen en de wens om samen met anderen te zoeken naar je eigen (geestelijke) weg. Om de inhoud tot zijn recht te laten komen is er een maximum van tien deelnemers.

Begeleiders Sabrina van den Berg en ds. Hester Wouda

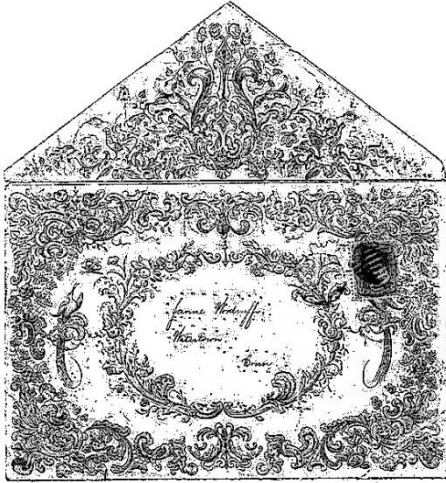
Data donderdag 14 oktober, 11 november, 9 december 2021, 20 januari, 17 februari, 17 maart en 7 april 2022

Tijd en plaats 19.30 - 21.30 uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

4 De Brief van Don Juan

Brieven worden steeds minder verstuurd. Toch is het fenomeen Brief de moeite waard om je eens in te verdiepen. In het Nieuwe Testament staan nogal wat brieven.

We gaan met elkaar het toneelstuk “de Brief van Don Juan” lezen; een kort stuk uit 1949 van Luisa Treves. Don Juan is zwaar ziek. De dames met wie Don Juan iets gehad heeft besluiten na een hoop gekibbel hem een brief te sturen waarin ieder zichzelf min of meer aanprijst. Ze krijgen een brief terug. Natuurlijk vindt iedere dame dat die brief voor haar bestemd is.

Iedere regisseur die dit stuk wil opvoeren zal zijn of haar eigen benadering kiezen. Wij kiezen als invalshoek de vraag: “Hoe lees ik een brief?” Dat kun je je ook afvragen bij

de brieven in het Nieuwe Testament.

Wat gaan we doen?
De eerste 40 minuten van de avond gaan we met elkaar het stuk lezen. Door het samen te lezen kom je er dichterbij. Daarna gaan we erover in gesprek. We beginnen met wat algemene vragen. Vervolgens proberen we via wat uitdagende vragen verbindingen te leggen met brieven in het Nieuwe Testament. Je kunt eventueel het Nieuwe Testament meenemen maar het hoeft niet.

Inleider Peter van Kruining

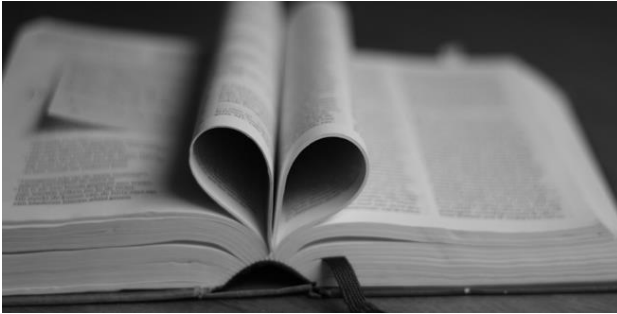
Aantal deelnemers minimaal 6, maximaal 20

Datum dinsdag 26 oktober 2021

Tijd en plaats 20.00 tot 22.00 in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

5 Lectio Divina met de psalmen – voedingsbodem voor gebed

“Zoek Mij en Mijn woorden. Je zult Mij zoeken en vinden, als je Mij met hart en ziel zoekt.”

Lectio divina is de eeuwenoude wijze waarop monniken en andere gelovigen een voedingsbodem vinden voor hun continue gebed.

Door een psalm met elkaar hardop te lezen, stil te herlezen en dan te noteren wat je opvalt, wat je raakt. Dit met elkaar te delen zonder daarover met elkaar in gesprek te gaan. Om vervolgens het in stilte te laten bezinken. Wederom de psalm hardop voor te lezen en je af te vragen wat God in deze tekst tegen je zegt. Ook dit te noteren en na enige stiltetijd met elkaar te delen en het weer in stilte te laten indalen. Om na een derde lezing van dezelfde psalm je af te vragen wat jouw antwoord is op wat God in deze tekst van je vraagt. Een cyclus van lezen (lectio), mediteren (meditatio), bidden (oratio) en aanschouwen (contemplatio).

Als basis gebruiken we de psalmtekst in de vertaling van Ida Gerhardt en Marie v.d. Zeyde, zoals dat ook gebruikt wordt in veel kloosters. We sluiten de lectio af met dezelfde psalm in de vertaling van Huub Oosterhuis. Teksten zullen per keer worden aangeleverd en kan je meenemen naar huis voor verdere bestudering en gebed. Het is niet erg als de groepssamenstelling per keer verandert, wel is het prettig als je je per keer aanmeldt of bijtijds afmeldt.

Begeleider Sabrina van den Berg

Data donderdag 28 oktober, 18 november, 2 december 2021, 13 en 27 januari, 10 en 24 februari, 10 en 24 maart, 14 april 2022

Tijd en plaats 14.00 uur met koffie en thee, start van de lectio om 14.15 uur, in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

6 Kerk en overheid

De verhouding tussen overheid en burgers is niet zonder spanningen. Wij merken dat tegenwoordig rond corona-maatregelen of de toeslagenaffaire. De mondige of kritische burger ervaart de overheid niet altijd als steun en toeverlaat. In de Tweede Wereldoorlog lagen de verhoudingen vaak veel scherper. En hoe stonden kerken daarin?

Avond 1 De Bijbel

In de Tweede Wereldoorlog speelde de verhouding tot de overheid een belangrijke rol. Moest de overheid gehoorzaamd worden? Ook als de overheid demonische maatregelen trof? Kent gehoorzaamheid grenzen of is gehoorzaamheid absoluut? En is de overheid van God gegeven?

In de oorlog speelde met name Romeinen 13 een belangrijke rol. De razzia in het Bijbelvaste Putten kende vele slachtoffers. Lijdzaamheid leek ingegeven door een bepaalde Bijbelopvatting.

Wij willen Romeinen 13 lezen vanuit de vraag of de gangbare uitleg vervangen kan worden door een andere verklaring. En hoe zit het met Openbaring 13? Markus 12 weet te vertellen van het recht van de keizer en het recht van God. Hoe lezen wij dat? En wat te denken over de houding van het oude Israël tegenover de koning?

Genoeg om ons af te vragen welke rol Bijbelteksten spelen in onze keuzes.

Gespreksleiding ds. Henk Pol

Datum woensdag 3 november 2021

Tijd en plaats 20.00 uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

Avond 2: De Duitse kerk tegenover Hitler

De 'Bekennende Kirche' (de belijdende kerk) vormde een belangrijke factor in de binnenlandse Duitse strijd tegen Hitler. De thesen (verklaring) van Barmen (1934) zijn met name werk van de theoloog Karl Barth, destijds hoogleraar in Bonn. De zes stellingen kennen een Bijbeltekst als uitgangspunt, daaruit volgende een belijdenis uitspraak en een verwerpingsstelling. Juist deze verklaring bood weerstand tegen de machtsaanspraken van Hitler.

Wij willen de zes stellingen lezen om zicht te krijgen op de vragen van toen, de opkomst van Hitler. Maar ook willen wij de vraag stellen of deze zes stellingen voor ons van betekenis zijn. Dr. Arie Spijkerboer heeft een aantal jaren geleden voorgesteld deze verklaring van Barmen op te nemen als belijdenisgeschrift van de kerk? Is dat een zinnige gedachte?

Gespreksleiding ds. Henk Pol

Datum woensdag 10 november 2021

Tijd en plaats 20.00 uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

7 Twee bloedgetuigen

Tijdens de Tweede Wereldoorlog is er op allerlei wijze verzet gepleegd. Op een tweetal avonden willen wij twee verzetsstrijders ontmoeten.

Dietrich Bonhoeffer (4 februari 1906 – 9 april 1945)

Dietrich Bonhoeffer was kind van de gegoede klasse. Zijn voorgeslachte kende vele toonaangevende geleerden.

Als jongeman besloot hij tot verbazing van zijn ouders theologie te gaan studeren. Zo werd hij theoloog, christen en tijdgenoot. Hij werkte in kerk en universiteit, was daarbij een belangrijke stem voor de oecumene.

Bekend is hij geworden door zijn brieven uit de gevangenis. De brieven, na de oorlog gebundeld door zijn vriend Eberhard Bethge, staan bekend onder de titel *Verzet en Overgave*. De gedachten over kerk, geloof en samenleving die Bonhoeffer daarin uit, zijn onaf, visionair en inspirerend. Nog steeds zijn er denkers en gelovigen die verder gaan op het spoor van Bonhoeffer.

Wij willen ons een avond bezighouden met teksten van Bonhoeffer. Hij vraagt om een nieuwe taal om het geloof te verwoorden. Praten over God moet niet gebeuren aan de rand van het leven, daar waar wij niet meer weten. God moet ter sprake gebracht waar wij sterk zijn en waar wij menen het leven te kunnen beheersen. Verder denkend in het spoor van de filosoof Friedrich Nietzsche vraagt Bonhoeffer hoe te leven alsof er geen God is. Daarbij vraagt hij te bidden en gerechtigheid te doen.

Prikkelende teksten, die te denken en te overwegen geven.

Titus Brandsma (23 februari 1881-26 juli 1942)

Titus komt uit een Friese katholieke boerenfamilie. Hij trad in bij de orde van de Karmelieten. Hij heeft zich zeer ingezet voor de emancipatie van de katholieken. Hij nam veel initiatieven op het gebied van onderwijs en was actief in de journalistiek. Daarnaast was hij ook hoogleraar aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen, waar hij o.a. colleges mystiek gaf.

In de oorlog werd hij gearresteerd, omdat hij zich verzette tegen het naziregime. Hij werd afgevoerd naar Dachau, waar hij enige maanden later omkwam, uitgeput door alle ontberingen.

Net als het gedachtegoed van Bonhoeffer voortleeft, zo wordt ook het gedachtegoed van Titus Brandsma bewaard en voortgezet. Dit gebeurt m.n. in het Titus Brandsma Instituut, maar ook elders in de wereld. Aan de hand van het boek 'Spiritualiteit dichtbij' zullen we deze boeiende figuur beter leren kennen.

Gespreksleiding pastor Hilda van Schalkwijk en ds. Henk Pol

Data woensdag 24 en 1 december 2021

Tijd en plaats 20.00 – 22.00 uur in de Jozefparochie, De Gast 38

8 WINTERMIDDAGTONEEL

Theatergroep “Toneel Overdag” speelt
“GOUDMERELS” van Chrétien Schouteten
Regie: Peter van Kruining

In 1938 vlucht Lise Meitner, een Joodse natuurkundige, met hulp van de Groningse hoogleraar Dirk Coster uit Nazi-Duitsland naar Nederland. Lise Meitner stond op het punt om, samen met de Duitse chemicus Otto Hahn, kernsplijting te ontdekken; de basis voor de ontwikkeling van kernenergie maar ook voor die van de atoombom.

We maken de angstige vlucht van Lise mee, we horen over de Emslandkampen, we horen over de onwil van Nederland om Joodse vluchtelingen op te nemen. We zien de innerlijke strijd van Lise Meitner die haar land wil ontvluchten en toch ook weer niet.

We worden geconfronteerd met de vragen van Dirk Coster achteraf: heb ik genoeg gedaan tegen de Nazi's? Heb ik genoeg gedaan voor mensen die het minder goed getroffen hebben dan ik?

We zien na de oorlog Lise Meitner worstelen met het idee dat kernsplijting heeft geleid tot de atoombom waarmee de mensheid zichzelf kan vernietigen. En door alles heen speelt steeds weer de tegenstelling tussen vrijheid en onvrijheid.

Wat vinden wij van dit alles? Een voorstelling die aansluit op actuele thema's en die perfect past bij 75 jaar bevrijding.

Begeleiding Peter van Kruining

Datum zondag 28 november 2021

Tijd en plaats 15.00 uur in De Gasthorn, De Gast 58a

Kosten €5, =

9 Blootgesteld aan weer en wind Groninger grafcultuur in de open lucht

De provincie Groningen is in veel opzichten uniek: het is er (nog) relatief rustig, van die rust kan men genieten in diverse natuurgebieden en op het gebied van cultureel erfgoed is er van alles te vinden: borgen, kerken, orgels, monumentale huizen.

Wat bijna niemand weet is dat de provincie Groningen een unieke grafcultuur heeft. In kerkgebouwen liggen vele kapitale grafzerken uit diverse tijden, maar ook in de open lucht is er op het gebied van grafcultuur meer te vinden dan in enige andere Nederlandse provincie. De oudste zerken dateren van het begin van de zeventiende eeuw. Vele kapitale zerken uit de daarna volgende eeuwen zijn nog steeds te bewonderen, zonder dat men om de sleutel van de kerk moet vragen.

De bedoeling van deze avond is belangstelling te wekken voor dit belangrijke culturele erfgoed. Vaak liggen belangrijke grafzerken onder een dikke laag modder en mos en zijn ze niet leesbaar. Weinigen kijken ernaar om. We zullen zien welke ‘modes’ op het gebied van vormgeving door de eeuwen heen te zien zijn.

De opzet van de lezing is chronologisch, aan de hand van door mij gemaakte foto's.

Wie nu alvast wat over dit onderwerp wil lezen: van de negen artikelen die ik over Groninger grafcultuur heb geschreven in de Groninger Kerkbode zijn inmiddels zes in dit blad gepubliceerd.

Inleider Kees Kugel

Datum woensdag 8 december 2021

Tijd en plaats 20.00uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

10 FILM Corpus Christi

De Poolse ex-delinquent Daniel is 20 wanneer hij wordt vrijgelaten uit de jeugdgevangenis.

Daar staat hij dan op straat, zonder enige eigendommen, maar wel met een droom: priester worden. In de gevangenis kwam hij in aanraking met God en daardoor wil

hij zijn vroegere, rebelse identiteit graag aan de kant zetten voor een nieuw leven binnen de kerk. Echter blijkt het officiële priesterschap helaas niet te zijn weggelegd voor iemand met een strafblad en wordt Daniel ‘gedwongen’ zijn doel op een niet zo conventionele manier te bereiken. Wanneer hij toevallig langs een dorp in nood komt, bedenkt hij zich geen twee keer en besluit hij zich voor te doen als hun nieuwe priester. Vanaf dat moment is de 20-jarige Daniel priester van een kleine Poolse gemeenschap.

De film is losjes gebaseerd op ware gebeurtenissen. Als kijker word je heen en weer geslingerd tussen sympathie en boosheid. Kun je waardering opbrengen voor een boef en bedrieger? Subtiële kritiek op de kerk is een belangrijk thema in deze vaak humoristische film. Corpus Christi won vele prijzen en werd genomineerd voor de Oscar.

Begeleider Yke Luinenburg

Datum woensdag 15 december 2021

Tijd en plaats 19.30 uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

11 Het groene normaal

In *Het Groene Normaal* spreekt Alfred Slomp met negen ‘groene’ christenen, die vanuit hun eigen perspectief en deskundigheid aanhaken bij de trend van duurzaam leven. Ze wijzen op het belang van bezinning op en vernieuwing van onze manier van leven, vanuit verwondering en eerbied voor de schepping.

Het is een hoopvol en inspirerend boek vol aanknopingspunten om met elkaar in gesprek te raken. Berichten over de klimaatcrisis en milieuproblematiek komen soms zo massief en onbeheersbaar over. Dit boek brengt het terug naar onze eigen invloedssfeer van waarden, inspiratie en concreet handelen.

Tijdens twee avonden gaan we aan de hand van een aantal interviews in gesprek over inspiratie uit de bijbel,

waarden die ten grondslag liggen aan onze omgang met de Schepping en praktische tips.

De avonden worden begeleid door Myriam Oosting (pastor Hildegardparochie) en Anita Akkerman (predikant protestantse wijkgemeente Groningen-Zuid). Allebei maken ze deel uit van de werkgroep Groen Geloven Groningen, www.groengelovengroningen.nl

Inleiders pastor Myriam Oosting en Anita Akkerman

Data dinsdag 18 januari en 15 februari 2022

Tijd en plaats 20.00 uur in Klein Hanckema, Kerkstraat 14

Groepsgrootte maximaal 12

Na opgave ontvang je de interviews via de mail.

Graag opgeven voor 11 januari

Info en opgave (ook via inlegvel WinterWerkboekje):

pastor Myriam Oosting, pastor.oosting@hildegardparochie.nl

Anita Akkerman, acakkerman1@gmail.com

12 Oer

Een poging natuurwetenschappen en geloofsleer te verbinden

Corien Oranje, Cees Dekker en Gijsbert van den Brink schreven het boekje Oer dat in 2020 verscheen. Oranje is schrijver en theoloog, Dekker natuurwetenschapper en Van den Brink theoloog/ wetenschapper. Het drietal wil natuurwetenschappen en de geloofsleer onder één noemer brengen. Een recensent van Trouw vond dit streven dusdanig gelaagd dat hij het boek misschien wel het theologische boek van 2020 noemde. Het boek roept vele vragen op. In een tweetal avonden willen wij die vragen onder ogen zien. Bevredigen de aangedragen oplossingen? Of is het pogen belangrijker dan het resultaat?

Iets over de structuur van het boek. De eerste 50 bladzijden gaan over het verhaal van het proton Oer. Oer maakt een evolutionaire ontwikkeling mee. Zo komt hij van vlak na de oerknal ook in de wereld van Bijbelse verhalen en in de christelijke geloofsleer. In het verhaal van natuurwetenschappen en geloofsleer is de verbindende factor de Schepper. Het slot van het boekje is een driegesprek tussen de auteurs, waarin zij hun bedoelingen verwoorden.

Gespreksleiding Koos Slagter en ds. Henk Pol

Datum woensdag 19 en 26 januari 2022

Tijd en plaats 20.00 - 22.00 uur in de Gasthorn, De Gast 58a

13 Boekbespreking: Stephan Enter, Pastorale, Amsterdam 2019

Oscar is de hoofdpersoon in het boek van Stephan Enter (geboren 1973). Hij is op school enigszins een buitenstaander. In het dorp Brevendal (d.i. Barneveld) zijn twee werelden los en naast elkaar te herkennen. Enerzijds is er het Veluwe dorp met alle tradities die daarbij horen. Maar Brevendal kent ook een wijk met mensen afkomstig uit de Molukken. Oscar raakt enigszins bevriend met Jonkie Matupessay. Als hij bij Jonkie in de wijk komt, valt hem de andere cultuur op. Alsof je niet langer in Brevendal bent.

Ook thuis ziet Oscar het verschil in levensopvatting van zijn vader en van zijn moeder. En dan is er Louise, zijn zus. Louise denkt erover na haar studie af te breken. Zij heeft inmiddels afscheid

genomen van het geloof van het ouderlijk huis. Problematisch wordt dat als zij een relatie krijgt met de zoon van de nieuwe dominee van het dorp.

Enter heeft een boeiende roman geschreven. De reflectie op christelijk geloven is van een andere aard dan wat wij kennen uit de romans van b.v. Maarten 't Hart. Zijn boek kent geen bitterheid. Eerder nuchterheid met ruimte voor kritische vragen.

Het boek geeft voldoende ruimte voor een bespreking. Hoe zit het met de botsing tussen twee culturen in dat ene dorp? Vanuit welk perspectief is de roman geschreven? Hoe zit het met vrijheid? En hoe is de relatie tot christelijk geloven?

Gespreksleiding ds. Henk Pol

Datum woensdag 16 februari 2022

Tijd en plaats 20.00 – 22.00 uur in de Schuilplaats, achter de Doopsgezinde Vermaning, Langestraat 62 Noordhorn

14 Johann Sebastian Bach (1685-1750) Verstand en gevoel in evenwicht

Met boeken over Johann Sebastian Bach zijn hele bibliotheken te vullen. Er is veel over hem nagedacht, gediscussieerd en geschreven. Wat kunnen we daaraan toevoegen?

Mijn bedoeling is niet het complete werk van Bach te behandelen. Dat is in één avond uiteraard ondoenlijk. Alleen al met de circa tweehonderd bewaard gebleven cantates die hij schreef voor de zondagen van het kerkelijk jaar zou men zich gemakkelijk vele avonden kunnen bezighouden. Voor de klavierwerken, de orkestwerken en de kamermuziek geldt hetzelfde en dan zwijg ik nog van de Hohe Messe en de Matthäus en de Johannes Passion.

De rode draad wordt op deze avond gevormd door het leven van Johann Sebastian Bach. We volgen hem op zijn levensweg van Eisenach naar Ohrdruf, Lüneburg, Arnstadt, Mühlhausen, Köthen en tenslotte naar Leipzig. Natuurlijk zal van enige werken van Bach gewag worden gemaakt, maar het accent ligt op zijn plaats in de maatschappij en (muziek)cultuur van zijn tijd. Ik hoop u wegwijs te maken in de vele boeiende aspecten van de Duitse muziekcultuur in de zeventiende en achttiende eeuw aan de hand van Bachs levensloop. Een en ander wordt verlevendigd met afbeeldingen en korte muziekvoorbeelden.

Inleider Kees Kugel

Datum donderdag 10 maart 2022

Tijd en plaats 20.00 uur in de Dorpskerk, Kerkstraat 18

15 FILM The two popes

In 2019 kwam de film *The two popes* (de twee pausen) uit.

Het verhaal neemt het aftreden van paus Benedictus in 2013 als uitgangspunt. De bekendmaking dat hij zou aftreden kwam geheel onverwacht, want het was meer dan 700 jaar geleden dat een paus was afgetreden. Paus Benedictus brak met deze traditie. Kardinaal Bergoglio uit Argentinië, werd gekozen als zijn opvolger. De film begint ermee dat de kardinaal zijn ontslagbrief aan paus Benedictus heeft gestuurd. Deze aanvaardt zijn ontslag niet, maar roept hem naar Rome. Daar spreken ze met elkaar over het geloof, over de kerk en over de vraag of de kerk nog toekomst heeft? Ook zien we in deze film hoe Bergoglio worstelt om in het reïne te komen met wat er gebeurd is in zijn leven voor hij tot paus werd gekozen.

Benedictus en Franciscus zijn heel verschillend, zowel in denken als in stijl. De een gehecht aan de Traditie, overtuigd van de waarde daarvan, de ander meer open voor de vragen van deze tijd. Deze confrontatie levert een boeiende en soms ook humoristische film op.

Er wordt goed geacteerd.

Anthony Hopkins speelt paus Benedictus en Jonathan Pryce paus Franciscus.

De film is zeer de moeite waard. We nodigen u dan ook van harte uit om te komen kijken.

Inleiders Gijs Heijbroek en pastor Hilda van Schalkwijk

Datum vrijdag 18 en 25 maart 2022

Tijd en plaats 20.00 uur De Gasthorn, De Gast 58a

16 Poëzie lezen - twee avonden met poëzie

Twee avonden om samen poëzie te lezen en naar elkaar te luisteren wat gedichten ons te zeggen hebben.

*"Waar ook ter wereld appels geplukt worden
vallen ze niet ver van de boom
en niet dichtbij. "*

(uit Appelval, 2019)

We willen met elkaar de interesse voor poëzie delen. Wat is poëzie precies? Poëzie laat soms een ander licht schijnen, maar wat doet poëzie precies? Waarom is het zo anders dan de taal van het proza?

In het dagelijks leven willen we iets in duidelijke taal horen. We willen er geen doekjes om winden, maar onze praktijk kent meer facetten. De Fransen zeggen: C'est le ton qui fait la musique (het is de toon die de muziek maakt). Kennelijk maakt het wel uit, hoe je iets zegt. Dus willen we Jip en Janneke taal en dat iets mooi gezegd wordt. Maar mooie praatjes mogen we weer voor ons houden.

Tijdens de twee avonden met poëzie zullen we gedichten lezen en we gaan met elkaar in gesprek: Hoe inspireren gedichten ons? Waarom zeggen ze ons soms niets? We zullen poëzie behandelen - modern, twintigste-eeuws, of ouder. We zullen kijken welke stijffiguren die in de poëzie worden gebruikt, zoals climax, herhaling, omkering, paradox, eufemisme en woordspeling.

Er zal gelegenheid zijn om zelf met een tekst te oefenen. We gaan samen aan de slag om een nieuw gedicht af te ronden. Daarnaast zal er ruimte zijn om met de inleider in

gesprek te gaan over het schrijven van gedichten, de zin en onzin van poëzie, wanneer is een gedicht af, waarom het soms wel en soms niet goed is.

Inleider dichter Willem Tjebbe Oostenbrink

Data donderdag 17 en 24 maart 2022

Tijd en plaats 20.00-22.00 uur, De Gasthorn, De Gast 58a

Groepsgrootte max 12 personen

17 Samuel Lee: Verlangen naar een nieuw christendom

Samuel Lee heeft een migrantenachtergrond. Op zijn veertiende kwam hij naar ons land. Wij kennen hem alleen bij zijn nieuwe naam. Hij geeft zelfs niet prijs waar hij vandaan komt. Hij is voorganger bij een migrantenkerk in Amsterdam Zuidoost en verbonden aan de Vrije Universiteit.

Hij was in 2019 Theoloog des Vaderlands. Niet alleen omdat hij sympathiek is en begrijpelijke taal spreekt, iets wat bij theologen niet vanzelfsprekend is. Hij heeft ook verfrissende ideeën die niet alleen zijn Pinkstergemeenten verder kunnen helpen maar ook bredere lagen van het christendom.

Een recensent schreef: “Lee’s pleidooi voor verandering, het laatste gedeelte van zijn boek, was tenslotte een inspirerend feest van herkenning voor mij en een enorm fijne bevestiging van hoe deze “theoloog van de straat”, zoals hij zichzelf noemt, zijn theologie, geloof en passie alledaags leeft en niet alleen voor het christendom, maar voor heel de wereld en samenleving concreet inzet. ... Wat prachtig om te weten dat deze inspirerende voorman van de Pinksterbeweging daarin voortrekker en bondgenoot is!”

Benieuwd geworden? In twee avonden bespreken we enkele thema’s uit zijn boek. We leren de Pinksterbeweging beter kennen, maar kijken ook (een stuk) verder. Bijvoorbeeld naar de roep om verandering die luid doorklinkt in het boek “De fundamenten” van Ramsey Nasr.

Begeleiding Yke Luinenburg

Data woensdag 30 maart en 6 april 2022

Tijd en plaats 20.00 uur in de Schuilplaats, achter de Doopsgezinde Vermaning, Langestraat 62 Noordhorn vrijdag 1 t/m zondag 3 april 2022

18 Kloosterweekend in Egmond bij Sint Lioba

Het Sint Liobaklooster vormt een monastieke gemeenschap in de benedictijner orde. In 1935 heeft Hildegard Michaelis het klooster gesticht. Na de kerkelijke goedkeuring in 1952 werd de officiële naam Congregatie van de Sorores Benedictinae Sanctae Liobae Egmondensis. In de jaren zestig ontstond ook de tak van de broeders, die met de zusters hetzelfde ideaal nastreeft. In Egmond zijn momenteel

zeven zusters en drie broeders, variërend in de leeftijd van 35 tot 83 jaar.

Lioba (lieflijke) is de troetelnaam die werd gegeven aan een nicht van Bonifatius (675-754), Thruthgeba. Zij is net als de beroemde zending en bisschop begraven in Fulda, Duitsland.

Net als andere jaren nemen wij de getijden, de diensten door de dag heen, als uitgangspunt van ons verblijf. Daarnaast is het de moeite waard om kennis te nemen van de kunstzinnige producten die in het klooster vervaardigd worden. We kunnen wandelen, fietsen in de fraaie omgeving, gesprekken voeren of zwijgen. Een rondleiding en een gesprek met een van de zusters of broeders (dit is een zogeheten dubbelklooster!) behoort ook tot de mogelijkheden.

Begeleider Yke Luinenburg

Datum vrijdag 1 t/m zondag 3 april 2022

Maximaal aantal deelnemers 12 personen

Kosten €125, exclusief reiskosten (vervoer met auto's)

19 Rondje kerkbezoek

Kluizenarij Onze Lieve Vrouwe van de Besloten tuin in Warfhuizen

De kluis is in 2001 gesticht in de voormalige Hervormde Kerk van Warfhuizen. Er is een eenvoudige kluizenaarswoning gerealiseerd, die door een heremiet (pater Hugo) wordt bewoond, die daar in soberheid leeft. In het interieur is een afgesloten gebied (clausuur) waarbinnen de kluizenaar bidt en werkt, zichtbaar afgescheiden door een hek dat tussen het priesterkoor en het schip staat. Na de komst van het Spaanse processiebeeld: “de Bedroefde Moeder van Warfhuizen” is de kapel van de kluis een Maria-bedevoartsplaats geworden. Het bedevaartseizoen loopt van 1 mei tot 15 september, de kerk is dan van 5.30 tot 20.00 uur open, maar wij zullen een Heilige Mis bijwonen

Bezoek aan Magnalia Dei kerk

Sinds 1992 is de kerk in gebruik door de Gereformeerde Gemeente Groningen, daarvoor was het een katholieke kerk. De leer van de Gereformeerde gemeente is gebaseerd op de Bijbel, die beschouwd wordt als het geïnspireerde en onfeilbare Woord van God. De preek, de kern van de dienst, duurt ca 45 minuten, daarom heen zijn de gebeden en wordt er gezongen uit de berijming van 1773. In het geloof probeert men de zuivere verkondiging van de waarheid te zoeken en te aanvaarden dat God, de Heilige Geest, in Zijn kinderen een nieuw geestelijk leven schept om na hun sterven eeuwig God te mogen prijzen in de Hemel. Deze gemeente in Corpus den Hoorn heeft 300 leden en doopleden.

De dienst begint om 10 uur en duurt ongeveer 1,5 uur.

Magnalia Dei kerk, Landensteinerlaan 2, 9728 KM Groningen

Nieuwsgierig geworden? U bent van harte welkom om mee te gaan!! De bezoeken zijn gepland in februari en maart 2022 en worden direct na het nieuwe jaar aan u bekend gemaakt. Het is handig als we samen per auto naar de beide kerken gaan.

Begeleiding Renée ter Veer

Ook in de omgeving van Zuidhorn worden activiteiten aangeboden.

Meer informatie hierover vindt u hier:

Leek: <https://www.pglo.nl/>

Niekerk-Oldekerk-Faan-Enumatil: <http://www.pg-nofe.nl/>

Aduard: <https://www.pkn-adiard.nl/>

Groote gast: <https://www.pkn-groote gastsebaldeburen.nl/>